

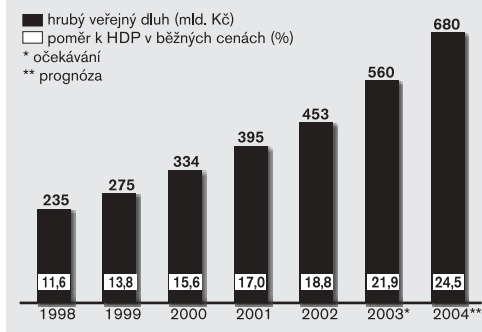
Hospodářství ČR

Veřejný dluh a státní rozpočet

Koncem roku 2003 **veřejný dluh**, tj. dluh státu a jeho fondů včetně odhadu dluhů obcí, dosáhl 560 mld. Kč (z toho státní dluh 493 mld. Kč) a jeho podíl na HDP* dosáhl 22 %. Současně je stát garantem dalších, dnes téměř jasně nesplacitelných závazků, které v nejbližších letech do státního dluhu přejdou. Tyto závazky, proti nimž nestojí žádná reálná aktiva, dosáhly koncem roku 2003 291 mld. Kč. Nesplacitelné závazky územní samosprávy nejsou známy (garance za úvěry apod.), ale mohly by se pohybovat k 10 mld. Kč. Dnes jsou veřejné rozpočty zatíženy dluhem zhruba 850 (560 + 290) mld. Kč. Tento dopad je z převážné části dluhem za transformaci české ekonomiky do současné tržní ekonomiky. Stát převzal z předrevolučních let i podstatnou část sociálního systému (řízení a garanci za důchodové a nemocenské pojištění, bezplatné zdravotnictví, školství atd.) a rozšířil jej směrem k nezaměstnanosti včetně životního minima. Tyto garance není schopen současně bez hluboké finanční nerovnováhy z příjmů státního rozpočtu plnit. Ke vzestupu státního dluhu přispívají i některé v uplynulých letech Poslaneckou sněmovnou schválené výdaje nad státní rozpočet (např. výdaje na nemocnici v Afghánistánu, krach družstevních záložen, povodně, emise dluhopisů na sucho a dále prohry státu v arbitráži se CME apod.). To všechno i při úměrném vzestupu ekonomiky povede k tomu, že v roce 2004 veřejný dluh při odhadu státního dluhu na 600 mld. Kč celkem dosáhne necelých 680 mld. Kč a v roce 2006 (při předpokladu zahrnutí rizikových záruk) přesáhne částku 1 bilionu Kč a bude dosahovat 33 % před-

Graf č. II/3

Hrubý veřejný dluh (v miliardách korun)

Tab. č. II/11

Příjmy a výdaje veřejných rozpočtů v mld. Kč (konsolidované)

	1999	2000	2001	2002	2003
Příjmy (bez splátek)	743	781	851	907	964
v tom: daňové příjmy	688	721	782	833	884
z toho pojist. soc. zab.	271	287	318	335	354
nedaňové příjmy, dotace	47	51	59	63	58
kapitálové příjmy	9	10	10	13	10
Výdaje (bez půjček)	755	843	903	919	1 148
z toho: neinvestiční nákupy	167	180	184	209	212
úroky	20	21	22	16	23
dotace a ostatní běžné transfery	513	560	646	707	754
kapitálové výdaje	103	116	121	128	160
Saldo vč. čistých půjček	-12	-62	-52	-12	-161
Saldo bez čistých půjček	-52	-87	-111	-153	-184
v % HDP	-2,5	-4,1	-4,8	-6,3	-7,3